

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

Vážení kolegové ve školách, neziskových organizacích, úřadech, firmách a dalších institucích, milí příznivci ekologické výchovy, připravili jsme pro Vás březnový, již téměř jarní, balíček informací na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

Ve třetím březnovém týdnu nás čeká tradiční regionální **setkání organizací k ekovýchově** (20. března). Oslavíme tak společně první jarní den i **7. narozeniny Lísky**, které připadají na 21. březen. Nezapomeňte si připomenout Světový den lesů, Světový den vody či Světový den meteorologie.

Balíček obsahuje aktuální grantové výzvy, pozvánky na akce, termíny vyhlášených soutěží, zajímavé články i příklady dobré praxe. Postupně se již rozbíhají akce a soutěže ke **Dni Země 2014 a Férové snídani**.

Klub Lísky – líbí se Vám programy Lísky? Chtěli byste nás podpořit? Staňte se členy Klubu. Informace, přehled benefitů a plateb a přihláška ke stažení je na webu Lísky, <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>. Nově registrovaným členům klubu zašleme uvítací dopis a kartu člena. Každý měsíc se můžete těšit na nové **metodické listy** a **List skřítků Lískáčka pro rodiny s dětmi**. První list najdete na webu. To abyste viděli, na co se můžete v dalších měsících těšit. Listy budeme vydávat jednou měsíčně, primárně jsou určeny rodinám s dětmi jako námět na společné trávení volného času. Určitě je ale využijete i v mateřinkách či na prvním stupni nebo ve školní družině.

Na webu Lísky najdete **Akce – Krajský kalendář akcí**. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz, my Vám za ně děkujeme a aktuálně je zařazujeme na web i do rozesílků.

Líska má své profily na Facebooku. Přidejte se k našim tématům na stránkách: Líska, o.s./Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny/Ptáci – Žijí tady s námi/Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji/ŽABAKO.

Osvětové kampaně Líska v roce 2014:

- **Ptáci – žijí tady s námi**, 1.4.- 2.5.2014,
garant: CEV Žabka při SVČ Klubko Staré Město
- **Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**, 1.5.- 30.6.2014,
garant: Centrum Veronica Hostětín
- **Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené**, 10.-25.5.2014,
garant: Přírodovědné centrum Trnka při DDM Uherské Hradiště
- **STROMY a my**, 28.9.-26.10.2014,
garant: Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
- **Skutečně zdravá škola**, celoročně
Občanská iniciativa Skutečně zdravá škola, <http://www.skutecnezdravaskola.cz/>
Aktuální zprávy, náměty a příklady dobré praxe najdete na
<https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola?fref=ts>
Kontakt: Bohuslav Sedláček, Tomáš Hlinský, skutecnezdravaskola@email.cz

Kde Líska pomáhá

- **Sbírka Světluška: Komu svítí Světluška**

Světluška provází děti a dospělé s těžkým zrakovým postižením na jejich cestě k samostatnosti.

Přispívá na speciální pomůcky jako jsou mluvicí počítače či optické lupy, na vodící psy, osobní asistenci pro zrakově postižené děti integrované do běžných škol. Podporuje zrakově postižené studenty. Financuje projekty, které rozvíjí talent a tvořivé schopnosti lidí se zrakovým postižením.

<http://svetluska.centrum.cz/win/pro.phtml>

- **Dobry anděl**

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly.

Aktuality, které stojí za to číst

❖ Skutečně zdravá škola

Pan ministr školství Marcel Chládek se sešel s ministrem zdravotnictví Svatoplukem Němečkem s cílem zlepšení stravy školáků a podpory jejich pohybu. Na programu je např. vyzkoušení navýšení počtu hodin tělocviku, aktualizace Spotřebního koše a řešení nabídky školních bufetů. Přesně vše, co požaduje Iniciativa skutečně zdravá škola.

❖ Nový ministr chce upravit jídelníčky škol

Jedním z mnoha cílů, které si vytyčil nový ministr školství Marcel Chládek, je vypořádat se s nešvary školního a předškolního stravování.

<http://www.novinky.cz/veda-skoly/326839-novy-ministr-chce-upravit-jidelnicky-skol.html>

❖ Zajímavý a užitečný projekt Příroda

Britský filmař David Bond se nedokáže smířit s tím, že jeho děti milují televizi a tablety více než procházky lesem a venkovní hry. Podobně jako jejich vrstevníci se štítí bláta a bojí se lézt po stromech. David se proto rozhodne pomocí propracované reklamní kampaně změnit zažitá stereotypy u dětí i přístup jejich rodičů. Jmenuje se marketingovým ředitelem projektu „Příroda“ a přizve na pomoc světové experty z oboru PR, reklamy a tým kreativců, kteří mají za úkol vytvořit atraktivní návrh kampaně. Na rozdíl od komerčních nadnárodních firem sice nemá vysoký rozpočet, zato ušlechtilý záměr – dostat děti ven.

Do stále probíhající kampaně se lze zapojit na www.projectwildthing.com. - See more at:

<http://www.jedensvet.cz/2014/filmy-a-z/26048-projekt-priroda#sthash.UKuuj7yP.EsDViA5c.dpuf>

❖ Kampaň FAO k Mezinárodnímu dni lesů

Lesy a stromy nás chrání, poskytují čistý vzduch a vodu, zachovávají biologickou rozmanitost a zmírňují působení změn klimatu. Mnohým z nás také poskytují stravu, přístřeší a pracovní příležitosti. Je na nás, abychom naše lesy na oplátku také udržovali a chránili - naše budoucnost je v sázce. Připojte se k FAO a oslavte 21. března Mezinárodní den lesů.

<http://www.youtube.com/watch?v=-VnFoStRE0w>

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **1. Výzva k předkládání žádostí o poskytnutí grantu z programu „Fond pro nestátní neziskové organizace“ (FNNO).** Upozorňujeme, že Nadace partnerství ve spolupráci s Nadací rozvoje občanské společnosti vyhlásila 1. výzvu k předkládání žádostí o poskytnutí grantu z programu „Fond pro nestátní neziskové organizace“ (FNNO) a k předkládání žádostí o poskytnutí Doplnkového grantu z Fondu pro bilaterální spolupráci na programové úrovni v rámci FNNO. **Uzávěrka 1. Výzvy je již 24.03.2014, do 16:00 hodin.**
<http://www.fondnno.cz>
- **Nadace rozvoje občanské společnosti vyhláší 2. výběrové kolo VI. výzvy Programu 3P s uzávěrkou příjmu žádostí o návratný nadační příspěvek 27. března 2014 v 16.00 hodin.** **Podrobné podmínky Programu 3P naleznete ve Směrnici pro žadatele – ke stažení [ZDE](#).** Žádosti o návratný nadační příspěvek jsou přijímány na předepsaném formuláři v českém jazyce. Všechny potřebné dokumenty jsou pro žadatele ke stažení [ZDE](#). **Podrobnosti o Programu 3P najdete [zde](#).** **Všechny dokumenty je nutné dodat v písemné a také v elektronické podobě na CD (ve formátu PDF) na adresu:**
Nadace rozvoje občanské společnosti, Program 3P
Na Václavce 1135/9, 150 00 Praha 5
Dotazy je možné zasílat elektronicky na adresu: jana.trombikova@nros.cz.
- Nadace Partnerství nabízí obcím, školám a neziskovým organizacím grant zaměřený na **odpovědné hospodaření s vodou** (v budovách, obcích, krajině). Maximální výše grantu je **100 tisíc Kč**, uzávěrka žádostí je **10. dubna**.
Informace o grantech Nestlé pro vodu v krajině: www.nadacepartnerství.cz
Informace o soutěži Pro vodu: <http://www.soutezprovodu.cz/>
- **Nadace VIA: Rychlé granty 2014**
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x1--&x=2396776>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Regionální setkání středisek ekologické výchovy, ekoporaden a organizací k EVVO, 20. března 2014, 14/15 Baťův institut Zlín.**
- Rádi byste si založili chov včel, ale nevíte jak na to? Tak právě pro vás jsme připravili **kurz "Začínáme včelařit"**. Kurz je určený všem začátečníkům, kteří se ještě rozhodují a nemají jasnou představu, co takové včelaření obnáší. Bližší informace naleznete zde: http://www.trnka.xf.cz/ke_stazeni/plakatek_kurz_vcelareni.pdf
- **MUZEUM REGIONU VALAŠSKO ZVE NA PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDNÁŠKY A PROGRAMY**
Více informací na www.muzeumvalassko.cz
Doporučujeme přednášku „**Co víme a nevíme o karpatských medvědech**“, která se uskuteční v **zámku Kinských ve Valašském Meziříčí** dne **27. 3. 2014**. V 10:00 hod je přednáška připravena pro žáky škol, v 17:00 hod pak pro širokou veřejnost.

Povídáním o medvědech v Karpatech, na Slovensku a u nás, o jejich životě a vztazích s člověkem doplněné o promítání, ukázkou odlitků stop a literatury Vás provede Ing. František Šulgan ze Správy CHKO Beskydy. Těšit se můžete také na preparát Míši z Brodské – nejznámějšího medvěda na Valašsku.

Na přednášku pro žáky škol v 10:00 hod se prosím z důvodů omezené kapacity předem objednejte na čísle: 571 611 764 nebo e-mailem na: orlova@muzeumvalassko.cz

Více se dozvíte na: <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/co-vime-nevime-o-karpatskych-medvedech/>

Výstavy ve Zlínském kraji

- **14/15 Baťův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz: **Všichni jsme příbuzní, do 20. dubna 2014**
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální výstavy najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>
- Pozvání na vernisáž **výstavy Jana Machaly Skrytá divočina naší přírody** na vsetínském zámku, 19. března v 16:00 hodin. Bude vystaveno třicet makrofotografií. Výstava potrvá od 19. března do 30. dubna 2014.

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **Zveme vás na letní prožitkově metodický kurz Orbis Kaktus 2014 o EV...**
Hledáte inspiraci a nové nápady k vašim environmentálním aktivitám s dětmi, zajímá vás jejich metodika, rádi si užijete nová dobrodružství a pobudete v krajině...Potom se podívejte na krátkou prezentaci, kde se dozvíte víc:
http://prezi.com/e276njewdt1h/?utm_campaign=share&utm_medium=copy&rc=ex0share
Garantem kurzu je Honza Činčera - dlouholetý metodik EV, pedagog TUL Liberec a Muni Brno
- **15. května 2014** je termín, který si nezapomeňte rezervovat ve svém diáři. V tento den Vás srdečně zveme na další ročník konference, která se tradičně věnuje aktuálním tématům v oblasti vzdělávání. Její letošní téma je: **ÚSPĚCH PRO KAŽDÉHO ŽÁKA.**
Učíme se účinně podporovat učitele, aby každý žák zažíval úspěch.
Konference se ponese v duchu prezentací konkrétních příkladů z praxe, po kterých budou následovat diskusní skupiny na téma, jak účinně podporovat pedagogy v jejich práci tak, aby jejich žáci zažívali úspěch. Přípravy v letošním roce probíhají ve spolupráci těchto partnerských organizací: SKAV, o. s., Pomáháme školám k úspěchu, o. p. s., EDUin, o. p. s., a Centrum současného umění DOX.
Registrace bude spuštěna začátkem **dubna 2014**. Pozvánku s programem obdržíte začátkem dubna emailem, další informace budou k dispozici na www.skav.cz a na www.eduin.cz.
Pro oživení zážitků z loňské konference si můžete prohlédnout její výstupy na stránkách www.ucimekvalitne.cz.
Případné dotazy či zájem o aktivní vystoupení směřujte na adresu monika.mrnavkova@skav.cz

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

❖ Semináře, exkurze

➤ Připravujeme:

Seminář Ekovýchova v mateřské škole

Seminář Regionální výrobky pro ZŠ a SŠ

Seminář Plánujeme a budujeme školní přírodní zahradu pro MŠ a ZŠ

Seminář Učíme se na školní přírodní zahradě pro MŠ a ZŠ

Krajský veletrh, ZOO Zlín Lešná, 5.6.2014

Více na <http://www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele>

❖ Programy a služby Líska a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Líska, o.s. **Kontakt: infoevvo@seznam.cz**, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz
- PC TRNKA při DDM Uherské Hradiště si pro vás letos připravila **večerní vzdělávací přednášky a terénní exkurze pro učitele, koordinátory EVVO a veřejnost**. Přednášky probíhají do května 2014 v Uh. Hradišti. Cena celé akademie je 250 Kč. Více na www.ddmsikula.cz/akademie

Vzdělávací programy a environmentální informační a komunikační systém zajišťovaný Lískou je podpořen z Programu švýcarsko-české spolupráce, www.liska-evvo.cz

❖ Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

DOPORUČUJEME: nový lektorský program s názvem **Od zrnka ke chlebu**. Program je připraven k výstavě Chléb za břichem nechodí aneb Jak se břicho k chlebu dostane, která se uskuteční **v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí** ve dnech **9. 3. - 29. 6. 2014**.

K výstavě je rovněž připravena **přírodovědná soutěž Pěstujeme obilí, meleme mouku, pečeme chléb**, která se uskuteční ve dnech **9. - 16. 4. 2014**. Podrobnosti o soutěži se dozvíte na <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/soutez-pestujeme-obili-meleme-mouku-peceme-chleb/>

Tipy na tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky na rok 2014 budeme postupně přidávat na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

➤ **Dovolená s příběhem – zelená dovolená mezi kvetoucími jabloněmi**

Jarní toulky po Karpatech, bylinkový workshop, využití jarních rostlin v kuchyni.

<http://hostetin.veronica.cz/dovolena-s-pribehem-zelena-dovolena-mezi-kvetoucimijablonemi>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

V této rubrice najdete Vaše i lískové tipy, zkušenosti a zážitky z různých výletů, exkurzí a výprav do přírody.

- **Naplánujte si návštěvu 14/15 Baťova institutu Zlín**, který nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

■ **Termíny soutěží:**

- **Zelený lísteček – soutěž pro 1.-3. třídy ZŠ**, Valašské Meziříčí, 15.5.2014, *propozice v příloze.*
- **Zlatý list – soutěž pro ZŠ**, regionální kolo ve Zlínském kraji, Valašské Meziříčí, 20.-21.5.2014, *propozice v příloze. Pořádá SVČ Domeček a ZO ČSOP Javorníček Valašské Meziříčí*
- **6. ročník Eko-olympiády pro ZŠ Zlínského kraje:** středa 21. května 2014, 8.30 -14.00 hod, Základní škola Zlín Štípa. Další informace na www.zsstipa.cz
- **ŽA-BA-KO, žakovská badatelská konference, Vsetín, 25.6.2014**
- **Jaloveček**, duben 2014, <http://www.muzeumvalassko.cz>

- **CEV Žabka při SVČ Klubko St.Město,p.o. připravila pro žáky II. stupně a SŠ na školní rok 2013/2014 soutěž o životním prostředí - Poslouchejme přírodu !!!**

V příloze najdete propozice soutěže ke Dni Země 2014.

e-mail: kravackovap@seznam.cz, www.cevzabka.xf.cz

- Muzeum regionu Valašsko připravilo **přírodovědnou soutěž Pěstujeme obilí, meleme mouku, pečeme chléb**, která se uskuteční ve dnech **9. - 16. 4. 2014**. Podrobnosti o soutěži se dozvíte na <http://www.muzeumvalassko.cz/vystavy/soutez-pestujeme-obili-meleme-mouku-peceme-chleb/>
- **Zámek Lešná vyhlašuje výtvarnou soutěž ke Dni Země na téma "Zámek a park očima dětí"**, uzávěrka 28. 3. 2014.
<http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/>
<http://www.facebook.com/ZamekaparkLesna>
e-mail: slezakovajitka@seznam.cz

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Fairtradové školy**
jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Status Fairtradová škola

mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jim najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

- **Světová škola**
Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.
Staňte se výjimečnou a elitní školou, která se zajímá o dění okolo sebe i na celé planetě!
- **Globální rozvojové vzdělávání**
Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Zelené okénko

- **Zelené úřadování**
je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.
- **Zelené nakupování**
je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Ekologický institut Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá, vydal řadu materiálů a informační letáček, který najdete v elektronické podobě na www.veronica.cz

- Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, věnované udržitelné spotřebě domácností, www.umenivybirat.cz

- **Žijte BIO** www.bio-info.cz
vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.
- **Stránky sdružení TEREZA** www.nejsetrnejsi.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

➤ Férová snídaně v roce 2014.

Nezisková organizace NaZemi, její regionální partneři a podporovatelé i letos 10. května na Světový den pro fair trade organizují největší akci na podporu fair trade - piknikový happening Férová snídaně. V minulém roce posnídalo na 87 místech ČR přes deštivé počasí na 2 800 vytrvalých snídajících. Přinesli si vlastní - lokální, bio a fairtradové - dobrotu a sdíleli je, stejně jako zážitek z pikniku na veřejném místě, kde se takové věci běžně nedějí. Podpořili tak myšlenku spravedlivého obchodu a odpovědné spotřeby.

Budeme rádi, pokud Férovou snídání podpoříte i Vy. Jde to mnoha způsoby:

- napište o ní do svého newsletteru
 - publikujte o ní článek na svém webu (*článek naleznete v příloze*)
 - pozvěte své fanoušky na Facebooku nebo Twitteru – ilustrační fotografie k FB statusu nebo do článku si můžete stáhnout zde: <http://www.uschovna.cz/zasilka/QIGTPYRUUD3LXUKL-4L9/>
 - zorganizujte ji ve svém městě (přihlašte se na ferovasnidane@nazemi.cz) nebo se přidejte a přijďte spolu se spoustou kamarádů, příbuzných a sousedů – více informací viz www.ferovasnidane.cz
- **Upozornění:** na český trh vstupuje **nová pražírna kávy Fair&Bio**. Jde o pražírnu, která je zároveň **sociální podnik** (zaměstnává pět lidí s postižením), a zároveň je zapojena do **Fairtrade**, spravedlivého obchodu. Podle **Fairtrade ČR** splnila pražírna Fair&Bio všechna kritéria pro získání certifikace Fairtrade. Pražírna se nachází v **Kostelci nad Labem** ve Středočeském kraji.

Prodejní místa:

- **Výrobky Fair trade můžete zakoupit v Lísce - budova Základní školy Vsetín, Rokytnice 436**
Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 16.00 hodin
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.
Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích, více na infoevvo@seznam.cz
- AMBOS MUNDOS provozuje **rozvojový obchůdek "Oba světy"**. Více o obchůdku a sortimentu najdete na AMBOS MUNDOS, www.ambosmundos.cz
- Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty). V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz
- **Krámeček u kouzelného stromu**, Holešov, <https://www.facebook.com/pages/Kr%C3%A1mek-u-kouzelneho-stromu/165015163641604>

- Líska je členem pracovní skupiny pro Fairtradové město Vsetín.
- Líska je místním podporovatelem fair trade, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- **Regionální značky**
<http://www.regionalni-znacky.cz>
- **Rodinná firma Koldokol z Bílých Karpat**, <http://www.koldokol.cz/o-nas/>

Prodejní místa:

Prodejna ODTADYMA, o.p.s.,
Seninka 2 - prodejna ve Vsetíně, přízemí Domu Kultury.

Obchod Z DĚDINY nabízí jídlo z našeho regionu.
Sortiment obchodu pochází z farem, od malých a středních zpracovatelů převážně ze Zlínského kraje, e-mail: obchod@zdediny.cz
<http://www.facebook.com/zdedinyzlin> Regionální potraviny, www.zdediny.cz

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejte recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

KVÁSKOVÝ CHLÉB

Přinášíme inspiraci, jak s dětmi ve škole a školce upéct kváskových chléb:
[CL_kvaskove_peceni_ve_skolach.pdf](http://www.skuteczdravaskola.cz/priklady-dobre-praxe/pezeni-pro-skoly/)

Více zde: <http://www.skuteczdravaskola.cz/priklady-dobre-praxe/recepty-pro-skoly/>

Příklady jídelníčků pro mateřské školy najdete:
<http://www.skuteczdravaskola.cz/priklady-dobre-praxe/jidelnicky/>

Přírodní zahrady

- Jak na přírodní zahradu Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica - PROVÁDÍ KONZULTACE PŘÍMO NA ZAHRADĚ, <http://www.veronica.cz/?id=418>

- **NECHEJTE SI CERTIFIKOVAT VAŠI ZAHRADU - ZÍSKEJTE PLAKETU PŘÍRODNÍ ZAHRADA »**
Máte-li zahradu a hospodaříte ve spolupráci s přírodou, či jste alespoň k tomu nastoupili cestu, můžete získat prestižní plaketu "Přírodní zahrada". Tu má v Česku už bezmála 150 zahradníků. Plaketou dáváte najevo svoji filozofii a podporujete šíření myšlenky přírodního zahradničení. Více o udělení plakety na <http://www.veronica.cz/?id=563>
- Kde jsou přírodní zahrady v Česku?, [Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě](http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr), http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**
Relaxace i vzdělávání v ukázkové přírodní zahradě a ovocném sadu. Na pozemku za Centrem Veronica jsou dvě desítky starých stromů a nově přes padesát mladých stromků. Zahrada je budována v přírodním stylu, s využíváním prvků jako jsou vyvýšené záhony, bylinné záhony, sluneční past, jezírko a jiné. <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Při plánování zahrady můžete využít služby profesionálů, se kterými Líska spolupracuje:**
<http://www.prirodnizahrady.cz/> Naplánují a zrealizují pro vás přírodní zahrady, hřiště, jezírka a další prostory pro práci, hru a odpočinek. Používají jen postupy šetrné k životnímu prostředí, vycházející z principů permakultury. Výsledný projekt je vždy odrazem Vašich přání a potřeb.
- Doporučujeme: **Ovocná školka Bojkovice – Radim Pešek**
Školka hospodaří v Bílých Karpatech přírodě přátelskými tradičními postupy, její činnost je zaměřena na množení a prodej:
 - starých odrůd jablek a hrušní na semenných podnožích (pro polokmen, vysokokmen)
 - méně známé ovocné druhů
 - nových odolných odrůd ovoce
 - vzácnějších divokých bělokarpatských dřevin
<http://www.stareodrudy.org/>
- **Rakytník řešetlákový - vitamínová bomba pro vaši zahradu!**
Rakytník patří mezi ovoce s nejvyšší nutriční hodnotou. Je přímo vitamínovou bombou. Plody se zpracovávají na olej, sirup i džem. Literatura uvádí jeho léčivé účinky v mnoha oblastech, od poranění kůže přes žaludeční problémy až po rakovinu. Na půdu je nenáročný. Není samosprašný a proto musíme vysadit dvě rostliny (samčí a samičí) vedle sebe.
<http://www.rostlinky.cz/catalogsearch/result/?q=hippophae>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- Právě k Vám putuje **bulletin Mrkvička** pro mateřské školy na téma Budování přírodní zahrady.
- **Vyšlo nové číslo Pravého domácího časopisu**, <http://www.pravydomaci.cz>
- **Vychází nová 7.G: Africká krása**
V novém čísle Sedmé generace se mimo jiné dočtete odpovědi na tyto otázky: Proč v Africe mizejí stromy a přibývá extrémně chudých? Jaký je náš podíl na lovu nosorožců a slonů? Jak vypadá jiné květinářství? Může ochránce přírody střílet medvědy? Proč je v Manile lepší přespávat na hřbitově? Co fakticky znamená, že naši zvířecí bližní už podle práva nejsou věci? Proč se louky Přírodní rezervace Javorůvky přestaly ručně kosit? Prolomí se v severních Čechách limity těžby uhlí? O čem vypráví červ Augustin? Můžou lidé nahradit včely? Proč to ekologický aktivista Miroslav Patrik nikdy nevzdá? Co znamená být opravdu živým?

Na stránkách letošní jedničky jsme se vypravili mezi ugandské pastevece, zambijské městské zahrádkáře, filipínské slummery, brněnské eko-květinářky nebo bělokarpatké sekáče. Dočtete se též o limitech těžby uhlí, nové právní úpravě zvířat, hrozícím online dohledu, paradoxní svobodě, environmentální výchově v Rakousku, sympoziu Poetika živého světa nebo živoucím odkazu přírodovědce, ochráně a lovce Julia Komárka. V rozhovorech jsme vyzpovídali režiséra filmu *divoČINY* Jana Svatoše a ekologického aktivistu Miroslava Patrika. A kromě pravidelných sloupků včetně Terrapie se dočkáte i recenzí na filmy *Léčba dějin* a *More Than Honey*, respektive knihy *Krajina*.

V rozhovorech jsme vyzpovídali režiséra dokumentů *Africa obscura* a *divoČINY* Jana Svatoše, podle něž by se měl v Africe lépe regulovat turistický ruch. „Pro ilustraci uvedu jeden zážitek z rezervace Masai Mara, což je jedna z turisticky nejvytíženějších destinací na jihu Keni. V srpnu, kdy dochází ke slavné migraci pakoňů a zeber, jsme tam byli svědky situace, kdy fotografové úplně zabránili zvířatům v úspěšném přebrodění řeky plné krokodýlů. Když se přes ni stádo dostalo a začalo vylézat na druhý břeh, narazilo na hradbu asi osmi aut. Zvířata se tak vyděsila, že začala v panice padat zpátky do vody. To vše jen kvůli honbě za snímky.“ V závěrečném profilovém rozhovoru jsme s vytrvalým předsedou Děti Země Miroslavem Patrikem hovořili o životě v první linii, slabinách zelených i banální společnosti: „Když si srovnáme, že v mladém paleolitu v období pavlovienu před asi 30 tisíci lety byla jižní Morava evropskou velmocí, která udávala kulturní, ekonomický a společenský tón, tak teď jsme z pre-historického hlediska opravdu mimo mainstream.“

Seznam všech článků čísla najdete [zde](#). Tištěnou verzi Sedmé generace si můžete zakoupit na jednom z [prodejních míst](#), elektronickou verzi pak na [Publero.com](#), [Floowie.com](#) nebo [Rajknih.cz](#). Informace o předplatném 7.G najdete [tady](#). V e-verzích a na webu 7.G najdete jako obvykle více fotek či delší verze některých článků. V šesti nových fotogaleriích pak nabízíme například snímky [manilských slumů](#) od Dalibora Mlčáka, [zambijské městské farmáře](#) zachycené Lenkou Voleníkovou, [ekovýchovné dílny](#) v Dolním Rakousku nebo [fotografie Drahomíra Stulíra](#) z výpravy za netradičními květinami Efeméru.

<http://www.sedmagenerace.cz/text/detail/vychazi-nova-7-g-africka-krasa>

- **Vyšlo březnové číslo zpravodaje Svět neziskovek.** Můžete si přečíst rozhovor s Pavlem Hronkem a dozvědět se něco ze zákulisí mediálního světa. Také Vás zajímá, zda i mezi neziskovkami existuje konkurenční boj? Přečtěte si, jak se na tento fenomén dívají zástupci několika organizací. Ani tentokrát nechybí pravidelné rubriky jako je zpravodajství Ze světa neziskovek či nabídka našich vzdělávacích kurzů. V březnovém čísle najdete také první díl seriálu článků k novému občanskému zákoníku s názvem Právní rádce.

Číslo v plné kvalitě si můžete stáhnout na adrese

http://www.neziskovky.cz/clanky/509_608/infoslužby_svet_neziskovek/.

POZOR!!! Od květnového čísla se mění způsob zasílání zpravodaje. Pokud máte zájem dostávat časopis i nadále, vyplňte **novou registraci** k odběru na stránce <http://newsletter.neziskovky.cz>.

Řešíte, jak nejlépe centrálně spravovat data a kontakty? Jak řídit vztahy a komunikaci s dárci, klienty i zákazníky. Zvažujete který z CRM systémů využít? Pozvali jsme zástupce tří různých CRM systémů, aby představili svá řešení a odpověděli na Vaše otázky: Aleš Jeník a Petra Joklová ze společnosti CRM pro neziskovky, kteří pracují se systémem Salesforce; Michal Franěk představí možnosti Dynamics CRM společnosti Microsoft; Vlastimil Ott představí vlastní systém Evikon.

Přihlásit se můžete na adrese

http://www.neziskovky.cz/kurzy/index.php?AS=&ACT=kurz_detail&idkurzu=603

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

Nápady pro činnosti v zahradě

Při každoroční Jablečné slavnosti v Hostětíně se zahrada za Centrem Veronica stává místem her a aktivit pro děti. Každý rok chystáme novou „Dětskou stezku“, při které návštěvníci plní různé úkoly, připravené pro větší čtenáře i malé nečtenáře. Za pomoci asistentů-dobrovolníků, rodičů či starších sourozenců děti poznávají přírodu v zahradě čichem, hmatem, zkoumají půdu, a rozvíjejí svoje pohybové schopnosti (házení míčkem, prolézání pavučinou, chůze na chůdách.....).

Rádi bychom vám nabídli pro inspiraci několik nápadů do zahrady, pocházející ze **souboru „Pytlíkova přírodní zahrada“**.

1) Poznáš, v kterém pytlíčku je měkce ustláno?

V zahradě se setkáváme s různými druhy materiálů (tráva, kamínky, šišky, kůra, ořechy, spadané listí...), které mají odlišné vlastnosti. Často si ani neuvědomíme, jak jsou tyto materiály kontrastní (drsné/jemné, měkké/tvrdé, vlhké/suché...) a kolik různých stanovišť s odlišnými podmínkami v zahradě máme.

Pomocí hmatových pytlíčků děti poznávají známé přírodniny bez použití zraku.

Pomůcky: látkové pytlíčky se šňůrkou na zdrhování, různé přírodniny (tráva, kamínky, šišky, kůra, ořechy, spadané listí...).

2) Poznáš, kdo žije v půdě?

K praktickému zkoumání půdy potřebujeme velkou nádobu, kterou naplníme zeminou, a také drobné „výzkumnické nářadí“ – úplně postačí to, které běžně používáme na pískovišti – plastové lopatky. Do zeminy zahrabeme půdní živočichy – my jsme použili malé zalaminované obrázky - žížalu, svinku, krtonožku, hraboše, mnohonožku, krtka, ponravu chrousta... Děti se tak zábavnou formou dozví, kdo všecko bydlí v půdě.

3) Vyzkoušíš, jak se pohybují zvířátka?

K této aktivitě nás inspirovala různá zvířata, která žijí v zahradě a poblíž lidských obydlí.

Mají odlišný způsob pohybu: ještěrka používá 4 končetiny, sýkorka mává křídélky, had se plazí, žába skáče, netopýr se orientuje sluchem.

Připravíme dětem obrázky zvířátek a vyznačíme úsek v zahradě, který představuje trasu. Podle zadání či výběru se děti na trase pohybují podobným způsobem, jako zvolená zvířátka.

Další možné nápady z „Pytlíkovy přírodní zahrady“:

- ✓ poznávání základních bylinek podle čichu
- ✓ život včel a ostatního hmyzu – nasávání nektaru (ovocné šťávy) pomocí slámky,
- ✓ přenášení drobných kousků papíru přisátím na slámce.

Aneta Zádrapová, ZO ČSOP Veronica, Hostětín, www.hostetin.veronica.cz

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

Kupujte férové květiny

Dvě mladé zahradnice se rozhodly jít proti proudu a na pražském Žižkově si otevřely nekonvenční květinářství. Koupíte tu jenom květiny od českých pěstitelů nebo z fairtradových farem, má to ale háček. Mezinárodní fairtradová certifikace je pro české dodavatele velmi nákladná, a proto vám v jediném pražském obchodě s férovými květinami nezbývá než věřit, že jeho majitelky objednávají růže nebo gerbery na farmách, kde se za pěstování květin neplatí životem.

Celý článek na <http://zpravy.rozhlas.cz/radiowave/spolecnost/zprava/kupujte-ferove-kytky-zn-odpovedne-1266238>

Environmentální informační a komunikační servis Líska:

▪ Pravidelná elektronická rozesílka

Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.

Jak získat elektronickou rozesílku Líska:

Napište nám e-mail na: infoevvo@seznam.cz, telefon: 605 806 840, www.liska-evvo.cz

▪ Webové stránky www.liska-evvo.cz

▪ Knihovna a videotéka. Prodej a distribuce materiálů k EVVO.

▪ Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce

Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz

▪ Publicita aktivit a organizací (tiskové zprávy, články, informační a propagační materiály).

▪ Osvětové a informační kampaně.

V rámci síťového projektu **Rozvoj sítě environmentálních vzdělávacích, poradenských a informačních center ve Zlínském kraji** byla zpracována **elektronická mapa ekoporaden ve Zlínském kraji** <http://www.liska-evvo.cz/component/content/article/61-ekoporadnyzlinkraj>
Projekt byl spolufinancován SFŽP ČR a MŽP.

❖ V příloze dnes najdete:

- Rozesílku č. 5/2014 - celý text v PDF
- Férová snídaneň – článek
- Pozvánku na akci Co víme a nevíme o karpatských medvědech
- Pozvánku na výstavu Jana Machaly
- Propozice soutěže ke Dni Země – Žabka Staré Město
- Tiskovou zprávu (TZ) k nové pražimně FT kávy

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách: Líska, o.s. / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny / Ptáci – žijí tady s námi / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji/ZABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá **Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť Mrkvička a MRKEV a účastníky projektu „Školní program EVVO krok za krokem“ zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Informační a komunikační servis a vzdělávací programy Líska jsou podpořeny z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.